

Inleiding

Voorzitter, BVNL is een groot voorstander van verduurzaming van de gebouwde omgeving. Het is goed om woningen en ander gebouwen te verduurzamen zodat er minder energie verbruikt wordt. Zeker in deze huidige tijd waarin de energieprijzen zo hoog zijn is het goed om in te zetten op minder en efficiënter energieverbruik. Dat de overheid burgers en ondernemers daarin aanmoedigt is prima, maar dan moeten we er wel de juiste dingen doen. En dat is helaas waar de overheid nogal eens de fout ingaat.

We moeten bijvoorbeeld geen geld verspillen aan het verbranden van biomassa. Op het Brusselse papier is dit duurzaam, maar in werkelijkheid is het slecht voor ons milieu en kost het miljarden belastinggeld. Gelukkig is die strijd inmiddels beslecht, overigens samen met de Partij voor de Dieren, en is iedereen er inmiddels van overtuigd dat dit een grote fout was.

Voorzitter, we moeten ook niet als een kip zonder kop inzetten op het massaal aardgasvrij maken van onze gebouwde omgeving, terwijl in andere landen het gebruik van aardgas juist wordt aangemoedigd als een duurzame vorm van energie. Het zal dan ook niet als een verrassing komen dat BVNL zeer kritisch is op het Programma Aardgasvrije Wijken.

Gisteren konden we buiten het Kamergebouw een tiny house bewonderen waar Intergas een hybride systeem demonstreerde

van een gewone gasketel in combinatie met een warmtepomp. De gasketel kan nu op methaan draaien of op waterstof. Het mooie van zo'n hybride systeem is de efficiëntie van de oplossing. Op deze manier kunnen we alle huizen 80% minder aardgas laten verbruiken, terwijl dit kabinet inzet op het 100% gasloos maken van nieuwe wijken. In alle opzichten is de inzet van het kabinet een minder efficiënte keuze, en bovendien verdwijnt de redundantie uit ons systeem. Is de minister het met mij eens dat deze hybride oplossing van Intergas minder kost en meer aardgas bespaart?

Aardgasvrije wijken

Voorzitter, de energieprijzen, waaronder die van aardgas zijn op dit moment historisch hoog. Het is dan ook niet vreemd dat er nu misschien meer draagvlak is voor het van het gas afhaken van gebouwen. Maar de prijzen zullen ook weer een keer gaan dalen. Wij hebben daar ook de middelen voor. Denk maar aan het Groningerveld waar nu nog 600 miljard m³ aardgas in zit, of het verlagen van de belasting op gas.

Daarnaast moeten we niet vergeten dat het draagvlak voor het aardgasvrij maken van gebouwen een tijd geleden helemaal niet op veel draagvlak kon rekenen.

Dat is goed te zien in het Programma Aardgasvrije Wijken.

- De aanpak verloopt erg stroef, dat is terug te zien het draagvlak.
- Er worden maar mondjesmaat huizen van het gas gehaald tegen astronomische kosten.
- Bewoners hebben het gevoel dat ze weinig te zeggen

hebben en de communicatie is slecht.

Hoe kijkt de minister hier tegenaan? En kunnen we niet beter een programma starten 'een warme woning, maar met lage kosten'?

Er zijn nu 14 nieuwe wijken gekozen en daarmee komen we op 64. Wat wel goed is bij deze 14 wijken is dat er nu meer aandacht wordt besteed aan zaken als energiebesparing, in plaats van gelijk ervoor te kiezen om per direct van het gas af te gaan, en dat de meeste wijken hiervoor kiezen.

Motie behouden aardgasinfrastructuur

Voorzitter, er ligt nog een aangenomen motie Van Haga – Van der Plas om de gasinfrastructuur zoveel mogelijk te behouden. Gasloos bouwen en gebouwen van het gas afhaken verzwakt de gas-infrastructuur die we later kunnen gebruiken voor waterstof. Hoe gaat de nieuwe minister deze aangenomen motie inpassen in de plannen?

Dwang

Voorzitter, BVNL maakt zich grote zorgen over het feit dat de minister, maar ook een aantal andere partijen hier, een gedwongen afsluiting van het gas niet meer uitsluiten en zelfs onvermijdelijk noemen.

Ik mag toch hopen dat we niet overgaan op dit soort marxistische maatregelen.

De overheid moet faciliteren, niet dwingen. Het eigendomsrecht is een belangrijk recht en moet gerespecteerd worden.

Graag hoor ik van de minister wat hij van plan is en of hij het eigendomsrecht zal respecteren?

Kosten

Ook de kosten van verduurzaming zijn natuurlijk enorm.

Het van het gas halen van huizen kost gemiddeld 40.000 euro, aldus het EIB ([Energie Instituut voor de Bouw](#)).

Dat moeten we nu dus ook niet doen.

Andere maatregelen die wel goed werken, zoals het isoleren van huizen, zijn veel goedkoper en hebben een veel hoger rendement.

BVNL is tegen subsidies zoals de SEEH en ISDE, en financiering via het Warmtefonds, omdat hierdoor de markt verstoord wordt met onrendabele oplossingen en bovendien krijgen door subsidie meestal juist díe mensen een korting die ook zonder subsidie deze investering zouden doen.

Vraag aan de minister: hoe gaat hij deze free riders aanpakken? En hoe gaat hij er voor zorgen dat de markt niet verstoord wordt met onrendabele oplossingen?

Het gaat hier om belastinggeld. De overheid is geen liefdadigheidsfonds die aan iedereen maar geld uitdeelt.

Isoleren

Maar voorzitter, isoleren is wél iets dat we moeten stimuleren.

Veel mensen wonen nog in een slecht geïsoleerd huis, met een hoge energierekening als gevolg.

En ook ondernemers hebben baat bij een lagere energierekening als gevolg van een goed geïsoleerd pand.

BVNL ondersteunt dan ook de maatregelen die dit kabinet daarvoor neemt maar het is wel zaak om goed te blijven monitoren of ons belastinggeld goed wordt besteed.

Het gaat hier om miljarden en ik hoor dan ook graag van de minister hoe hij het effect gaat monitoren?

En waarom wordt er niet gekeken naar het aanpassen van het energielabel, door bijvoorbeeld meer gewicht toe te kennen aan isolatie?

En hoe gaan we ondernemers gaan stimuleren om hun panden beter te isoleren?

Isoleren monumenten

Voorzitter, als het om isoleren gaat wil ik het nog hebben over monumenten.

Er is al meerdere keren een motie van mij aangenomen om obstakels weg te nemen voor het verduurzamen van monumenten.

Gemeentes verbieden nog steeds het verduurzamen van monumenten dus:

Hoe gaat de minister gemeentes aansporen om gehoor te geven aan deze aangenomen motie?

Kleine woningen stimuleren

Voorzitter, tot slot zou ik willen pleiten voor het stimuleren van kleine woningen. Kleine woningen zijn goedkoper, het is goed voor het oplossen van de wooncrisis, ze verbruiken minder energie en zijn bereikbaar voor starters.

In dit kader is het bizar dat vele gemeenten het splitsen van woningen recentelijk juist zijn gaan verbieden en ik zou de minister willen vragen of hij de gemeenten een signaal zou willen geven om dit juist wél toe te staan.

Dank u wel voorzitter.